

**Załącznik Nr 1
do Zarządzenia nr *M* /2016
Wójta Gminy Smołdzino
z dnia *09* grudnia 2016 r.**

Załącznik
do Uchwały Nr / /2016
Rady Gminy Smołdzino
z dnia ..... 2016r.

PROJEKT

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA 2017 rok**

SPIS TREŚCI

- Wstęp
- Podstawa prawna Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Diagnoza środowiska lokalnego.
- **ROZDZIAŁ I**
- Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- **ROZDZIAŁ II**
- Cel i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- **ROZDZIAŁ III**
- Podmioty zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych
- **ROZDZIAŁ IV**
- Zasady realizacji i finansowania Programu
- Preliminarz wydatków GPPiRPA na 2017 r. - zał. nr 1 do GPPiRPA
- Zasady dofinansowania programów profilaktycznych – zał. nr 2 do GPPiRPA
- Zasady wynagradzania członków GKRPA – zał. nr 3 do GPPiRPA

Wstęp

Organy jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi w 1996 roku wprowadziła obowiązek realizacji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Ustawa w art. 4¹ stanowi, że „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin”.

Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok. 600 tys. zaś osób pijących szkodliwie – na ok. 2,5 mln¹.

Można przyjąć, że na terenie gminy Smołdzino znajduje się około 50 osób uzależnionych od alkoholu co stanowi około 2 % mieszkańców gminy Smołdzino (osoby pow. 18 r.ż.).

Z badania „Trackling Harmful Alcohol Use: Economics and Public Health Policy” sporządzonego przez OECD (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju) w 34 krajach członkowskich tej organizacji wynika, że 10,3 litra czystego alkoholu wypija co roku statystyczny Polak. Najchętniej sięgamy po piwo, trochę rzadziej po trunki na bazie spirytusu. Na trzecim miejscu jest wino.

Chociaż w światowych zestawieniach to nie nam należy się miano najbardziej rozpitego narodu, wyraźnie widać, że po alkohol sięgamy znacznie częściej i chętniej niż jeszcze 20 lat temu. W badaniach OECD z 1992 roku w skali roku piliśmy średnio o dwa litry na głowę mniej.

To znacznie mniej niż przodujący w rankingu Francuzi (12 litrów na głowę), Austriacy (12,2) i Estończycy (12,3).

Autorzy badania zwracają uwagę na kilka interesujących zjawisk, które się w nim zarysowały. Po pierwsze, średnio 2,5-procentowy spadek w konsumpcji alkoholu w krajach OECD na przestrzeni 20 lat wystąpił jednocześnie z dwiema zmianami: drastycznym zmniejszeniem spożycia w krajach Europy Południowej i wzrostem spożycia w krajach Europy Północnej i Wschodniej.

Zauważono również częstsze epizody ryzykownego upijania się przez młodych ludzi, a zwłaszcza kobiety, co przełożyło się na wiele aktów przemocy i wypadków.

W maju i czerwcu 2015 r. w ramach międzynarodowego projektu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD) zrealizowano audytoryjne badanie ankietowe na losowej próbie reprezentatywnej uczniów trzecich klas szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz drugich klas szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) naszego kraju. Badania ESPAD są realizowane co 4 lata, w Polsce od roku 1995.

Celem badań jest monitorowanie natężenia problemu używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, a także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie ułokowanych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży.

1

¹ Moskalewicz J., Kiejna A., Wojtyniak B. (red), Kondycja psychiczna mieszkańców Polski. Raport z badań pn. Epidemiologia zaburzeń psychiatrycznych i dostęp do psychiatrycznej opieki zdrowotnej – EZOP Polska. Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa 2012

Picie alkoholu wśród młodzieży jest zdecydowanie wyższe niż używanie jakichkolwiek innych substancji psychoaktywnych, w tym papierosów. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem po alkohol sięga blisko połowa 15-16 – latków, po tytoń 26%, po marihuanę co dziesiąty, a po dopalacze 4%. Zwracam uwagę na te proporcje nie tylko, żeby ignorować inne zagrożenia, jak choćby dopalacze, których nawet jednorazowe użycie może być śmiertelne (podobnie zresztą jak w przypadku alkoholu), ale dlatego, żeby pokreślić, że wciąż głównym problemem wśród młodzieży jest picie alkoholu.

Tabela 1. Picie napojów alkoholowych w latach 1995-2015. Trzecie klasy gimnazjum oraz II klasy szkół ponadgimnazjalnych

Poziom klasy		1995	1999	2003	2007	2011	2015
III klasy gimnazjum	Kiedykolwiek w życiu	92,8	90,3	92,5	90,2	87,3	83,8
	W czasie 12 miesięcy przed badaniem	77,3	82	84,9	78,9	78,3	71,7
	W czasie 30 dni przed badaniem	50,4	61,1	65,8	57,3	57,6	48,6
II klasy szkół ponadgimnazjalnych	Kiedykolwiek w życiu	96,5	96,6	96,7	94,8	95,2	95,8
	W czasie 12 miesięcy przed badaniem	88	93,8	93,4	92	91,6	92,7
	W czasie 30 dni przed badaniem	65,6	78,1	78,9	79,5	80,4	82,3

Konsumentów alkoholu zdefiniowano jako osoby, które piły jakiegokolwiek napoje alkoholowe w czasie 12 miesięcy przed badaniem. Do tej grupy należy blisko 71,7% uczniów młodych i 92,7% uczniów starszych. Można zauważyć (wykres nr 1.), że w grupie gimnazjalistów zmniejszyły się wszystkie trzy wskaźniki mierzące zjawisko picia alkoholu, co należy uznać za korzystną zmianę. Natomiast w grupie młodzieży starszej mamy do czynienia ze stabilizacją trendu.

Wśród pytań w ankiecie ESPAD znalazły się także pytania dotyczące oczekiwań wobec alkoholu.

Wśród uczniów klas trzecich gimnazjalnych na pierwszym miejscu w hierarchii oczekiwań pozytywnych znalazło się poczucie odprężenia (53,2%), na drugim przekonanie o świetnej zabawie (50,2%), a na trzecim bycie przyjaznym i towarzyskim (46,3%). Oczekiwania dobrej zabawy oraz bycia bardziej towarzyskim łączą się z potrzebą akceptacji przez grupę rówieśniczą, która dla młodego człowieka w okresie rozwojowym staje się ważnym punktem odniesienia. Na czwarty miejscu znalazło się przekonanie, że po alkoholu nastolatek zapomni o swoich problemach (46,2%). Jest to niepokojąca postawa, ponieważ może skłaniać młodych ludzi do poszukiwania szybkiej ulgi emocjonalnej, jakie daje alkohol, zamiast uczenia się konstruktywnych sposobów rozwiązywania swoich problemów.

(źródło: Raport z badań ESPAD 2015 r. - PARPA)

• **Podstawa prawna Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

Nazwa	GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH na rok 2017
Akty prawne	1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi 2) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej 4) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym 5) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie 6) Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej 7) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych 8) Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych 9) Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej
Akt prawny	Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020 (cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych)
Przepisy na szczeblu wojewódzkim	Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020: CEL STRATEGICZNY 2 : Aktywni Mieszkańcy CEL OPERACYJNY 2.4: Lepszy dostęp do usług zdrowotnych Regionalny Program Strategiczny w zakresie ochrony zdrowia Zdrowie dla Pomorza: CEL GŁÓWNY Poprawa stanu zdrowia mieszkańców województwa pomorskiego CEL SZCZEGÓŁOWY 1: Wysoki poziom kompetencji zdrowotnych ludności Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020: CEL STRATEGICZNY 1: Właściwie funkcjonująca rodzina CEL OPERACYJNY 1.4: Skuteczna profilaktyka i zminimalizowane negatywne skutki uzależnień w rodzinie i poza nią
Przepisy lokalne	Strategia Rozwoju Gminy Smołdzino na lata 2016-2026 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Smołdzino na lata 2016-2021 <ul style="list-style-type: none"> • Uchwała Nr XXXI/245/2012 Rady Gminy Smołdzino z dnia 30 sierpnia 2012 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz zasad usytuowania na terenie gminy Smołdzino miejsce sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (Dz. Urz. Woj. Pom. z dnia 5 września 2012 r. poz. 2786) zmieniona; • Uchwałą Nr XXXIX/314/2013 Rady Gminy Smołdzino z dnia 29 kwietnia 2013 roku • Zarządzenie Nr 10/2011 Wójta Gminy Smołdzino z dnia 24 marca 2011r. w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Smołdzinie i zatwierdzenia jej regulaminu, • Zarządzenie 108/2014 Wójta Gminy Smołdzino z dnia 22 grudnia 2014r w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 10/2011 Wójta Gminy Smołdzino z dnia 24 marca 2011r. w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Smołdzinie i zatwierdzenia jej regulaminu zmieniono skład osobowy Komisji • Zarządzenie Nr 34/2013 Wójta Gminy Smołdzino z dnia 17 maja 2013 r. w sprawie: prowadzenia kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
Inne dokumenty	Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
Charakter przedsięwzięcia	☐ Projekt ☐ grupa projektów ☒ program
Lokalizacja przedsięwzięcia – zasięg oddziaływania	Gmina Smołdzino

• Diagnoza środowiska lokalnego

W 2016 r. opracowano nową strategię rozwiązywania problemów społecznych na lata 2016-2021 i sporządzono diagnozę sytuacji społecznej na podstawie badań ankietowych.

Jednym z etapów pracy nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Smóldzino na kolejne lata było przeprowadzenie badania ankietowego. W tym celu przygotowano wzory ankiet, które rozpowszechniono wśród mieszkańców oraz instytucji i organizacji działających na terenie gminy.

Celem badania było uzyskanie wiedzy, jakie problemy w gminie są najbardziej dotkliwe dla mieszkańców i wg nich oraz wg osób spoza gminy, które pracują na terenie gminy.

Wg złożonych ankiet dla dzieci najważniejszą kwestią decydującą o tym, że chcieliby mieszkać na terenie gminy Smóldzino są kolejno: komunikacja (łatwiejszy dojazd do miasta, lepsze drogi, chodniki), więcej festynów, imprez, zabaw, zawodów sportowych, itp., powstanie nowych boisk, placów zabaw oraz więcej sklepów. Natomiast dla osób pracujących są to: więcej miejsc pracy na terenie gminy, komunikacja (łatwiejszy dojazd do miasta, lepsze drogi, chodniki) oraz więcej placówek kulturalnych, spędzania czasu wolnego. Dla mieszkańców najważniejsza jest kanalizacja na terenie całej gminy, komunikacja oraz więcej miejsc pracy.

Wśród największych problemów wskazanych przez pracowników pojawia się bezrobocie i alkoholizm (po 36%), dla mieszkańców (w tym są również osoby pracujące) problemem jest bezrobocie (33%) oraz kolejno alkoholizm, zły stan dróg, chodników oraz zły stan świetlic, budynków gminnych (po 17%). Badania przeprowadzono na podstawie złożonych ankiet 58 w tym to 26 osób to uczniowie.

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smóldzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej

Na podstawie sprawozdań, dokumentów oraz informacji uzyskanych od instytucji i organizacji zajmujących się między innymi problemami uzależnień przyjmuje się jako bazę wyjściową do dalszych działań następujące dane:

Struktura demograficzna Gminy Smóldzino

Gminę Smóldzino zamieszkuje ogółem 3407 mieszkańców tj. 1728 kobiet i 1679 mężczyzn, w tym dzieci i młodzież do 18 roku życia 617. W wieku produkcyjnym jest 2227 osób oraz 563 osób znajduje się w wieku poprodukcyjnym. W Gminie Smóldzino w ostatnich latach zanotowano spadek liczby mieszkańców.

(źródło: USC Urzędu Gminy Smóldzino – stan mieszkańców na dzień 31.12.2015 r.)

Na terenie gminy Smóldzino funkcjonuje jeden Zespół Szkolno-Przedszkolny do którego uczęszcza 253 uczniów (w tym 79 osób to gimnazjaliści) oraz 79 przedszkolaków.

(Źródło: Urząd Gminy Smóldzino - stan na dzień 30.09.2016 r.)

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku liczba zarejestrowanych bezrobotnych z Gminy Smóldzino przedstawia się następująco:

Liczba osób zarejestrowanych na dzień 31.01.2015	287	W tym kobiet: 138
Liczba osób zarejestrowanych na dzień 31.08.2015	176	85

Liczba osób zarejestrowanych na dzień 31.01.2016	220	118
Liczba osób zarejestrowanych na dzień 31.08.2016	158	88

Z przedstawionych danych w/w tabeli wynika, że zmniejsza się liczba bezrobotnych w stosunku do ubiegłego roku.

(źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku).

Gmina Smołdzino administracyjnie podzielona jest na 16 sołectw, które skupiają następujące miejscowości: Kluki, Przybynin, Łokciowe, Smołdziński Las, Smołdzino, Żelazo, Wierzchocino, Witkowo, Siecie, Gardna Wielka, Gardna Mała i Wysoka, Stojcino, Retowo, Czysta, Bukowa, Komnino, Człuchy.

Od 01.06.2015 roku na terenie Gminy Smołdzino w Żelazie działa świetlica wiejska, jest to placówka wsparcia dziennego działająca w strukturach GOPS.

Pomoc Społeczna dane za 3 kwartały 2016 r.

W okresie od stycznia do września 2016 r. wsparciem w różnych formach pomocy społecznej GOPS objął 452 osoby z 208 rodzin (w tym 45 rodzin z powodu alkoholizmu).

(źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smołdzinie za 3 kwartały 2016 rok).

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, na podstawie:

- Uchwały Nr VI/49/2011 Rady Gminy Smołdzino z dnia 25 lutego 2011r. w sprawie przyjęcia gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2011 – 2020,
- Zarządzenia Nr 75/2016 Wójta Gminy Smołdzino z dnia 01 lipca 2016 r. w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Smołdzinie działa Gminny Zespół Interdyscyplinarny, któremu Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań instytucji i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W okresie od stycznia do końca września 2016 r. odbyły się 3 spotkania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego. Objęto wsparciem w ramach procedury Niebieskiej Karty 11 rodzin.

Do Przewodniczącego wpłynęły 4 Niebieskie Karty, złożone przez Policję - 3, GOPS – 1.

Kontynuowano procedurę 7 Niebieskich Kart. W ramach realizacji Niebieskiej Karty odbyło się 16 spotkań grup roboczych.

(źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smołdzinie za 3 kwartały 2016 rok).

Ponadto w 2016 r. wspierano zatrudnienie socjalne poprzez dofinansowanie działalności Centrum Integracji Społecznej w Smołdzińskim Lesie.

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2016 r. wpłynęło 7 wniosków o podjęcie czynności zmierzających do objęcia leczeniem w zakładzie lecznictwa odwykowego (stan na 30.09.2016 r.) w tym: 2 wnioski od Policji, a pozostałe 5 od członków rodziny. W 2016 r. do GKRPA wpłynęło mniej wniosków w stosunku do roku ubiegłego.

W 2016 r. roku skierowano 3 wnioski do biegłych celem przeprowadzenia badań i wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Osoby, które nie podjęły współpracy z Komisją w zakresie rozwiązywania swojego problemu alkoholowego skierowano do Sądu Rodzinnego w Słupsku III Wydziału Rodzinnego i Nietletnich w celu orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

W 2016 roku do Sądu skierowano 3 wnioski do w tym 2 z 2015 r.

W 2016 r. mieszkańcy gminy mogli skorzystać z porad psychologa i konsultacji (osobiście, telefonicznie lub pocztą elektroniczną). Zapewniono wsparcie psychologa, który w ciągu 15 godzin gotowy był świadczyć porady psychologiczne dla mieszkańców Gminy Smołdzino.

Porady świadczone dla osób dorosłych drogą telefoniczną były przyjmowane z aprobatą, zwłaszcza dla osób, dla których anonimowość i neutralność psychologa odgrywa dużą rolę, zwłaszcza w procesie budowania zaufania. Na podstawie przeprowadzonych rozmów telefonicznych Pani psycholog stwierdziła, że większość osób, które skorzystały z w/w usług, cenią poufność i anonimowość rozmowy.

Ponadto próby utworzenia na terenie Gminy Smołdzino grupy wsparcia nie powiodły się, ponieważ zasady spotkań tego typu wymagają anonimowości i neutralności. W tym przypadku nie było to możliwe, ponieważ osoby uczestniczące w spotkaniu bardzo dobrze się znały. Osoby, które korzystały z porad wykazują większą efektywność na spotkaniach indywidualnych i nie preferują kontynuowania spotkań w grupie wsparcia.

Stan placówek detalicznych na dzień 30.09.2016 r.

Na terenie gminy działa 15 punktów detalicznych (limit – 37 pkt) oraz 12 placówek gastronomicznych (limit - 12 pkt). Wszystkie placówki posiadają zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% oraz piwa. Natomiast sprzedaż napojów alkoholowych pow. 18% zawartości alkoholu prowadzona jest w 13 punktach detalicznych oraz w 2 punktach gastronomicznych.

W 2016r. na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada około 126 osób.

(dane USC Smoldzino - liczba ludności na dzień 30.09.2016r. -3371)

Informacja na temat kontroli punktów sprzedaży w 2016r.

Zespół GKRPA do spraw kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych przy współpracy Policji przeprowadził kontrolę punktów sprzedaży prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w następujących miesiącach tj. :

- w czerwcu – skontrolowano 4 punkty sprzedaży (punkty detaliczne),
- w lipcu - skontrolowano 4 punkty sprzedaży w tym 2 punkty gastronomiczne.

W wyniku przeprowadzonej kontroli komisja stwierdziła brak informacji dla klientów tj.:

- w dwóch punktach brak obowiązkowej informacji o szkodliwości spożywania alkoholu,
- w jednym punkcie brak informacji o zakazie sprzedaży osobom nieletnim,
- w jednym punkcie brak informacji o zakazie sprzedaży osobom nietrzeźwym,
- w dwóch punktach sprzedaży brak informacji o zakazie sprzedaży napojów alkoholowych na kredyt i pod zastaw,
- w dwóch punktach brak informacji o zakazie spożywania napojów alkoholowych w obrębie placówki,

- w jednym punkcie brak informacji o godzinach otwarcia placówki handlowej,
- w dwóch punktach brak było informacji o posiadaniu odpowiedniego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Uwzględniając powyższe, działania przewidziane w niniejszym programie w 2017 roku będą się koncentrowały głównie na profilaktyce mającej na celu zapobieganiu uzależnieniom, ograniczeniu częstości picia i upijania się oraz redukcja zachowań ryzykownych towarzyszących picciu wśród dzieci i młodzieży szkolnej na terenie Gminy.

Celem optymalnym będzie powrót do abstynencji i jej utrzymanie, ale w świetle wyników badań może to być cel trudny do osiągnięcia.

ROZDZIAŁ I

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Sprawami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwanej dalej „komisją” kieruje jej przewodniczący, reprezentuje ją na zewnątrz. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydaje opinie o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy Smołdzino w sprawie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Komisja pracuje w zespołach roboczych.

Do zadań GKRPA należy w szczególności:

1. coroczne opracowywanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii:
  - a) nadzorowanie ich realizacji,
  - b) przedkładanie Wójtowi i Radzie Gminy sprawozdań z ich realizacji,
2. podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
3. kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rozwiązywaniem problemów uzależnień na terenie Gminy Smołdzino zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współdziałając z psychologami i psychiatrami, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Smołdzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, Posterunkiem Policji w Smołdzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej, Sądem Rejonowym w Słupsku, Poradnią Psychologiczno-pedagogiczną w Słupsku, Poradnią Terapii Uzależnień przy SPSP ZOZ w Słupsku, ul. Obrońców Wybrzeża 4, kuratorami zawodowymi i społecznymi, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Smołdzinie.

Posterunek Policji w Smołdzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej – egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych oraz pełni ważną funkcję ochrony przed przemocą w rodzinie. Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich orzeka o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Zespół Interdyscyplinarny – w skład którego wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowej oraz kuratorzy sądowi, które realizują działania określone w programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Gminny Ośrodek Kultury (GOK) - wspiera merytorycznie i lokalowo zaplanowane przedsięwzięcia oraz realizuje zadania na poziomie lokalnym.

ROZDZIAŁ II

CELE I ZADANIA PROGRAMU

Do podstawowych celów programu należy zaliczyć:

1. Zapobieganie rozwojowi uzależnienia od substancji psychoaktywnych tj. alkoholu.
2. Zmniejszenie szkód spowodowanych nadużywaniem legalnych substancji psychoaktywnych.
3. Propagowanie trzeźwego stylu życia wśród mieszkańców gminy Smołdzino.
4. Dostarczanie fachowej wiedzy wszystkim podmiotom zainteresowanym tematem zagrożeń związanych z alkoholem, uwrażliwienie na wczesne oznaki uzależnienia oraz informowanie o dostępnych formach pomocy.
5. Uświadamianie i pozyskiwanie społeczeństwa co do zasadności prowadzonych kampanii i przedsięwzięć edukacyjnych oraz profilaktycznych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
6. Wypracowanie wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych racjonalnych postaw wobec alkoholu, poprzez wdrażanie i realizację programów profilaktycznych.
7. Organizowanie alternatywnych miejsc twórczego spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży szczególnie z grup podwyższonego ryzyka.

Cel NPZ (cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych)

1. Poprawa sposobu żywienia, stanu odżywiania oraz aktywności fizycznej społeczeństwa poprzez tworzenie warunków umożliwiających kształtowanie i utrzymanie prawidłowych wzorców odżywiania i aktywności fizycznej w środowisku nauki, pracy, służby i wypoczynku.
2. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnych i innymi zachowaniami ryzykownymi poprzez: wykorzystanie posiadanych zasobów instytucjonalnych, osobowych i wybranych inicjatyw lokalnych w następujących obszarach:

Profilaktyki uniwersalnej, która obejmuje działania adresowane do całej populacji dzieci i młodzieży, bez względu na stopień indywidualnego poziomu ryzyka wystąpienia zachowań ryzykownych (związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych), problemów zdrowia psychicznego i somatycznego.

Profilaktyki selektywnej, która obejmuje działania adresowane do dzieci i młodzieży z grupy zwiększonego ryzyka, które ze względu na trudną sytuację rodzinną, społeczną, a także cechy indywidualne, są w większym stopniu narażone na wystąpienie zachowań ryzykownych, problemów zdrowotnych i społecznych.

Profilaktyki wskazującej, która obejmuje działania adresowane do dzieci i młodzieży, które ze względu na swoją trudną sytuację rodzinną, społeczną czy cechy indywidualne i występowanie innych przeciwności losu, są szczególnie zagrożone rozwojem problemów społecznych i zdrowotnych oraz wystąpiły u nich pierwsze symptomy zachowań ryzykownych, np. nadużywają alkoholu, palą papierosy.

ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI W 2017 r.

Zadania, które należy zrealizować w 2017 ujęte zostały w 6 grupach.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

- 1) informowanie mieszkańców gminy o placówkach udzielających pomocy osobom z problemami uzależnień,
- 2) udostępnianie materiałów informacyjnych o chorobie alkoholowej dla uzależnionych i współuzależnionych,
- 3) prowadzenie szkoleń na temat choroby alkoholowej, współuzależnienia oraz o tematyce przemocy domowej dla mieszkańców gminy Smołdzino,
- 4) zakup czasopism i broszur o tematyce przemocy domowej i chorobie alkoholowej,
- 5) dofinansowanie obozów, kolonii, wycieczek dla dzieci i młodzieży, prowadzonych według określonego programu zajęć profilaktycznych w zakresie problemów alkoholowych.
- 6) ułatwianie osobom uzależnionym od alkoholu udziału w programach terapeutycznych – korzystanie z podstawowej oferty terapeutycznej w Centrum Zdrowia Psychicznego w Słupsku przy ul. Obrońców Wybrzeża 4.

Odbiorcy:

- osoby uzależnione i ich rodziny,
- placówki terapeutyczne,
- organizatorzy doradztwa i działań wspierających.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba osób leczonych w placówkach leczenia odwykowego, uczestniczących w zajęciach grupy wsparcia, korzystających z poradnictwa w punktach konsultacyjno-informacyjnych, biorących udział w szkoleniach związanych z leczeniem odwykowym i motywowaniem do leczenia.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- 1) współpracę z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) pomoc rodzinom osób uzależnionych obejmującą:
  - a) informowanie o zagrożeniach wynikających z choroby alkoholowej,
  - b) informowanie o formach pomocy świadczonych na rzecz członków tych rodzin,
- 3) udzielanie pomocy dla dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym (zgodnie z art. 23 ustawy),
- 4) podejmowanie czynności zmierzających do podjęcia leczenia osób uzależnionych od alkoholu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym:
  - a) prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia,
  - b) kierowanie na badania przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia alkoholowego,
  - c) kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
  - d) wydawanie opinii dotyczących wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży lub na miejscu sprzedaży co do ich zgodności z uchwałami Rady Gminy,
- 5) w ramach działalności edukacyjnej zamieszczanie informacji na temat: „Niebieskiej Karty” i „Pomarańczowej Linii „ –pomagającej rodzicom dzieci z problemami alkoholowymi,

6) prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do rodziców w zakresie wspierania abstynencji dziecka,

Odbiorcy:

- rodziny, w których występuje przemoc,
- ofiary i sprawcy przemocy,
- placówki i instytucje tworzące system interwencji i przeciwdziałania przemocy.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba osób, którym udzielono specjalistycznej pomocy,
- liczba placówek i instytucji aktywnie uczestniczących w organizowaniu systemu pomocy,
- nowe formy pracy interwencyjnej i terapeutycznej z osobami i rodzinami doświadczającymi przemocy,
- liczba osób przeszkolonych w zakresie udzielania pomocy i prowadzenia interwencji.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo –wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

- 1) dofinansowanie prowadzenia zajęć pozalekcyjnych, sportowych, itp. rozwijających zdolności manualne i umiejętności twórcze,
- 2) prowadzenie kampanii profilaktycznej służącej zapobieganiu problemom alkoholowym,
- 3) finansowe wspieranie lokalnych programów w zakresie prowadzenia zajęć pozalekcyjnych i sportowych, objęcie zajęciami sportowymi dzieci z grup ryzyka,
- 4) aktywny współdział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych dot. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 5) organizowanie i dofinansowanie różnych działań edukacyjnych i zapobiegawczych (koncerty, festyny, rajdy, widowiska artystyczne, sportowe, konkursy, publikacje, imprezy profilaktyczne, promujące zdrowy styl życia bez używek, integrujące lokalną społeczność w szczególności rodziny),
- 6) organizowanie spotkań poświęconych problematyce przeciwdziałania alkoholizmowi, przemocy z udziałem osób z odpowiednimi kwalifikacjami,
- 7) szkolenie sprzedawców w zakresie kontroli wieku osób kupujących alkohol,
- 8) tworzenie warunków do realizacji alternatywnych form spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w pozalekcyjnych zajęciach sportowych, artystycznych, plastycznych oraz zakup materiałów potrzebnych do ich realizacji,
- 9) wspieranie działalności edukacyjnej poprzez rozprowadzanie ulotek ,broszur, prenumeratę czasopism specjalistycznych.

Odbiorcy:

- społeczność lokalna,
- dzieci i młodzież szkolna,
- instytucje, organizacje i osoby fizyczne prowadzące działalność profilaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą,
- organizacje pozarządowe,
- grupy zawodowe angażujące się w bezpośrednią pracę prewencyjną i terapeutyczną, w szczególności odnoszącą się do populacji dzieci i młodzieży,

- rodzice i wychowawcy.

Wskaźniki osiągania celów:

- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
- liczba osób uczestniczących w projektowaniu i wdrażaniu programów,
- diagnoza problemów i ewaluacja efektywności realizacji programów,
- liczba instytucji i organizacji zaangażowanych w wykonanie zadań określonych w programach,
- udział w kampaniach edukacyjnych i współpraca z mediami.

Doświadczenia uzyskane podczas wykonywania gminnych programów w latach poprzednich, rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także opinia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Smołdzinie obligują do kontynuacji dotychczasowych form pracy profilaktycznej w środowisku dzieci i młodzieży. Jako najistotniejsze zadania wskazują one konieczność dofinansowania organizacji różnorodnych działań profilaktycznych opartych na strategiach edukacyjnych i strategii alternatyw.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

- 1) wsparcie finansowe działalności placówki zajmującej się leczeniem osób uzależnionych od alkoholu oraz służących pomocą psychologiczną i terapeutyczną dla ich rodzin,
- 2) zwalczanie skutków patologii związanych z uzależnieniem od alkoholu, promocją zdrowego stylu życia,
- 3) organizacja przygotowań i uczestnictwa w regionalnych i ogólnopolskich imprezach sportowych z uwzględnieniem środowisk dysfunkcyjnych,
- 4) propagowanie zdrowego stylu życia poprzez czynne uprawianie sportu – wsparcie organizatorów działających na terenie Gminy Smołdzino,
- 5) wsparcie finansowe zajęć pozalekcyjnych służących propagowaniu i rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 6) wspomaganie finansowe i współfinansowanie organizacji pozarządowych podejmujących działania w zakresie profilaktyki.

Odbiorcy:

- środowiska samopomocowe integrujące osoby uzależnione, ofiary przemocy i członków ich rodzin,
- instytucje samorządowe, publiczne z terenu gminy Smołdzino angażujące się w działalność profilaktyczną i interwencyjną,
- organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia) związki wyznaniowe, organizacje sportowe, instytucje kulturalno-oświatowe,
- osoby zaangażowane w działania profilaktyczne.

Wskaźniki osiągania celów:

- aktywność stowarzyszeń i grup samopomocowych w zakresie organizowania wsparcia i pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin (liczba grup, ilość imprez integracyjno-edukacyjnych, włączanie się w działania lokalne i ponadregionalne),
- liczba wdrożonych projektów programów profilaktycznych i interwencyjnych oraz instytucji i organizacji angażujących się w działania profilaktyczne,
- liczba odbiorców wdrażanych programów.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez:

- 1) kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- 2) dokonywanie kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w tym:
  - a) sprzedaży alkoholu osobom nieletnim,
  - b) sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym,
- 3) interwencje.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez dofinansowanie Centrum Integracji Społecznej w Smółdzińskim Lesie.

Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Smółdzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej w celu zapobiegania skutkom wykluczenia społecznego osób i grup zagrożonych patologią społeczną. Wspieranie ich działań w kierunku przywrócenia osób uzależnionych do prawidłowego funkcjonowania w środowisku.

Informacje dodatkowe.

Pełnomocnik ds Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspólnie z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przygotowuje i przedkłada sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do 31 marca 2018 r. Wójtowi Gminy. Wójt Gminy Smółdzino składa Radzie Gminy Smółdzino raport z realizacji w/w programu za rok poprzedni.

ROZDZIAŁ III

PODMIOTY ZAJMUJĄCE SIĘ REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Program realizowany będzie przez następujące podmioty:

1. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Smółdzinie
2. Placówki Służby Zdrowia działające na terenie Gminy, w zakresie zadań statutowych dotyczących realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Kultury w Smółdzinie.
4. Organizacje pozarządowe, którym zlecane są zadania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych uchwałami Rady Gminy Smółdzino.

ADRESACI PROGRAMU.

Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Smółdzino, a szczególności do dzieci i młodzieży.

ROZDZIAŁ IV

FINANSOWANIE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Źródłem finansowania zadań zawartych w programie są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazany na realizację zadań określonych w w/w Programie i zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nie może być przeznaczony na inne cele.

Na realizację Gminnego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok wydzielono kwotę 62.000 zł. (w tym 10.000,00 zł środki niewykorzystane w 2016 r.). Wydatkowanie środków będzie następowało zgodnie z preliminarem wydatków stanowiących załącznik nr 1 do w/w Programu.

Załącznik Nr 1 do
Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2017r.

Dochody – wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2017 r.	52.000,00 zł
- dochody: środki nie wykorzystane w 2016 r.	10.000,00 zł

Preliminarz wydatków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 r.

Lp.	Zadanie i forma realizacji	Kwota zł
1	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez dofinansowanie Centrum Integracji Społecznej w Smóldzińskim Lesie	11.000,00 zł
2	1. Finansowanie <u>zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego – dofinansowanie świetlic środowiskowych</u> . Dofinansowanie do programów zajęć socjoterapeutycznych, opiekuńczo- wychowawczych, oraz dla organizacji pozarządowych adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, studentów i osób dorosłych.	21.100,00 zł
3	Wynagrodzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Smóldzinie	11.520,00 zł
4	Organizacja i finansowanie wypoczynku zimowego i letniego z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych – w miejscu zamieszkania oraz wyjazdy na kolonie i obozy	7.500,00 zł
5	Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie uzależnień od alkoholu oraz zwrot kosztów dojazdu	4.100,00 zł
6	Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych – zwrot kosztów przejazdu	500,00 zł
7	Organizacja i finansowanie konkursów dotyczących profilaktyki uzależnień i przemocy (m. in. dofinansowanie programu zajęć bibliotecznych powiązanych z profilaktyką uzależnień na rok 2015)	1.628,00 zł
8	Prenumerata czasopism np. „Świat Problemów” lub <i>Remedium</i> (189,00 zł)	252,00 zł

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 r. - Gmina Smołdzino

9	Porady psychologa	2.000,00 zł
10	Zakup usług obejmujących wykonanie opinii, ekspertyz i analiz – opinie psychologiczne i psychiatryczne	2.000,00 zł
11	Koszty postępowania sądowego – opłaty od wniosku o wszczęcie postępowania nieprocesowego i inne opłaty i składki	500,00 zł
	Razem	62.000,00 zł

Załącznik Nr 2 do
Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2017r.

Zasady dofinansowania programów profilaktycznych

1. Dofinansowanie szkolnych programów profilaktycznych związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych *w szczególności ochroną przed przemocą w rodzinie* odbywa się na wniosek dyrektora szkoły.

Wniosek powinien zawierać:

- 1) opis programu (nazwa, cel główny, cele operacyjne NPZ (dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych), tematy, czas i miejsce, w którym będą prowadzone działania (ilość godzin, miesiące, gdzie, itd.), wnioskowana kwota, koszty planowanych działań (w tym koszty własne). Jakie są oczekiwane efekty realizowanych działań: czy zmiany w ludziach; czy zmiany w środowiskach materialnych i organizacyjnych; sposób ewaluacji zaplanowanych celów.

- 2) wykaz realizatorów i ich przygotowanie merytoryczne (szkolenia, doświadczenie profilaktyczne),

- 3) określenie odbiorców (wiek, ilość uczestników, diagnoza problemu),

Po zrealizowaniu programu przedłożenie dokumentacji – sprawozdanie z przebiegu realizacji programu w tym ewaluacja zadania (w jaki sposób była prowadzona ocena efektywności podejmowanych działań, podać wyniki).

2. Finansowanie autorskich programów profilaktycznych odbywa się na wniosek osoby lub instytucji społecznych.

Wniosek powinien zawierać:

- 1) opis programu (nazwa, cel główny, cele operacyjne NPZ (dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych), tematy, czas i miejsce, w którym będą prowadzone działania (ilość godzin, miesiące, gdzie, itd.), wnioskowana kwota, koszty planowanych działań (w tym koszty własne), oczekiwane efekty realizowanych działań,

- 2) wykaz realizatorów i ich przygotowanie merytoryczne (szkolenia, doświadczenie profilaktyczne),

- 3) określenie odbiorców (wiek, ilość uczestników, diagnoza problemu),

Po zrealizowaniu programu dokumentacja: sprawozdanie z przebiegu realizacji programu w tym ewaluacja zadania (w jaki sposób była prowadzona ocena efektywności podejmowanych działań, podać wyniki).

W ramach dofinansowania z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych preferuje się programy profilaktyczne długofalowe, których ewaluacja pokazuje ich skuteczność.

Załącznik nr 3 do
Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2017 rok.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Smołdzinie

1. Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 120 zł brutto dla każdego uczestniczącego w posiedzeniu członka komisji.
2. Wynagrodzenie przysługuje za pracę na posiedzeniach komisji.
3. Posiedzenia komisji odbywać się w miarę potrzeb nie rzadziej niż raz na kwartał w godzinach i terminach określonych w harmonogramie zatwierdzonym przez Wójta Gminy Smołdzino po uprzednim uzgodnieniu z Przewodniczącym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który będzie wywieszony na tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Gminy oraz zamieszczony na stronie internetowej Gminy Smołdzino.
4. Podstawą wypłacenia wynagrodzenia członkom komisji jest lista obecności sporządzona przez inspektora ds. ochrony zdrowia i spraw społecznych.
5. Wypłata wynagrodzenia następuje po zatwierdzeniu listy wynagrodzeń przez Wójta Gminy Smołdzino oraz Skarbnika w kasie Urzędu lub przelewem na konto do dnia 10 następnego miesiąca za miesiąc poprzedni.
6. Przy podróżach służbowych (kontrole, szkolenia z zakresu działalności komisji) członkom komisji przysługuje zwrot kosztów podróży według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych na terenie kraju.

Załącznik nr 2
do Zarządzenia Nr 111/2016
Wójta Gminy Smóldzino
z dnia 03 grudnia 2016 r.

Załącznik
do Uchwały Nr / /2016r.
Rady Gminy Smóldzino
z dnia 2016r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2017r.

Wstęp

Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną;
- 2) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- 3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- 4) nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 5) zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerebu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 6) nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Narkomania jest jednym z najpoważniejszych problemów społecznych, które niesie ze sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób (HIV, żółtaczka, choroby weneryczne, gruźlica). Ryzyko zgonu wśród narkomanów jest kilkakrotnie wyższe niż w porównywalnej wiekowo populacji generalnej.

Rynek nowych substancji psychoaktywnych odzwierciedla szybko zmieniający się krajobraz narkotykowy naszych czasów. Z opublikowanego w 2010 roku raportu Europejskiego Centrum Monitoringu Narkotyków i Narkomanii (*European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction; EMCDDA*) wynika, że co tydzień pojawia się co najmniej jedna substancja psychoaktywna (NSP).

Dopalacze pojawiły się w Polsce po raz pierwszy na masową skalę w 2008 roku, wówczas też sprzedawano je w sklepach pod postacią soli, kadzidełek, suszu itp. Jako substancje psychoaktywne były mieszane z innymi składnikami.

Definicja substancji psychoaktywnych

Substancje psychoaktywne to zbiór substancji:

- o zróżnicowanej budowie chemicznej
- otrzymanych ze źródeł naturalnych, np. roślin (opiaty z maku, substancje halucynogenne z grzybów, marihuana z konopi indyjskich), modyfikowanych chemicznie (np. heroina) i wytwarzanych syntetycznie (np. amfetamina, LSD, rozpuszczalnik)
- przyjmowanych różną drogą (doustnie, dożylnie, przez śluzówkę nosa, wdychanie)
- o zróżnicowanym potencjale uzależniającym, o zróżnicowanych mechanizmach farmakologicznych i efektach klinicznych.

Według danych ogólnopolskich pierwsze kontakty z narkotykami przypadają zazwyczaj na ostatnie klasy szkoły podstawowej oraz klasy gimnazjalne. Do inicjacji używania narkotyków służą najczęściej substancje wziewne, marihuana, amfetamina oraz leki uspokajające i nasenne.

Zażywanie narkotyków przez młodych ludzi jest olbrzymim problemem społecznym z uwagi na tragiczne konsekwencje kontaktów z narkotykiem oraz tworzeniem się nowych wzorców zachowań młodzieży. Sam fakt inicjacji narkotykowej wynika raczej ze specyfiki okresu dojrzewania. W poszukiwaniu „klucza dorosłości” młodzież eksperymentuje, także z narkotykami. Ten rodzaj środków odurzających jest jednak o tyle bardziej niebezpieczny, że w krótkim czasie prowadzi do uzależnienia.

Najczęstszym motywem sięgania po narkotyki jest ciekawość, następną-potrzeba zaistnienia w grupie czy zaimponowania komuś. Badania pokazują, że do używania narkotyków dochodzi również ze względów towarzyskich. Zarówno inicjacji, jak kontynuacji używania narkotyków sprzyja duża ilość niekontrolowanego przez dorosłych wolnego czasu.

Program Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Smołdzino stanowi spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze tych zagadnień społecznych, które realizowane będą w 2017 roku. Założenia powyższego programu są zgodne z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Głównym celem w/w programu jest:

1. ograniczenie stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP poprzez:

- prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia,
- upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnianie.

2. Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, w tym: prowadzenie doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczącego wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej, szkolenie grup zawodowych, w szczególności takich jak: lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, w zakresie tematyki uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz skutecznych interwencji i programów profilaktycznych i leczniczych.

3. Profilaktyka

Prowadzenie profilaktyki uniwersalnej w tym: poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii w art. 10 przekazuje gminie prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem tym zjawiskom. Zapisano je w formie pięciu zadań, które Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Smołdzinie przyjęła do realizacji w 2017 r.

Diagnoza problemów w gminie Smołdzino

Problemy wynikające z stosowania środków uzależniających stanowi jedną z ważniejszych kwestii społecznych. Zjawisko te ma istotny wpływ na poczucie bezpieczeństwa społecznego, stan zdrowia, zdolność do konkurencji na wymagającym rynku pracy a także na relacje interpersonalne w środowisku rodzinnym. Narkomania pociąga z sobą psychodegradację jednostki i rodziny, załamanie się procesów socjalizacyjnych u dzieci, ponadto wzmacnia występowanie przemocy i prowadzi do współzależnienia całej rodziny. Koszty ponoszone przez społeczeństwo w związku z używaniem środków uzależniających dotyczą zarówno sfery społecznej jak i materialnej.

Gmina Smołdzino administracyjnie podzielona jest na 16 sołectw, które skupiają następujące miejscowości: Kluki, Przybynin, Łokciowe, Smołdziński Las, Smołdzino, Żelazo, Wierzchocino, Witkowo, Siecie, Gardna Wielka, Gardna Mała i Wysoka, Stojcino, Retowo, Czysta, Bukowa, Komnino, Człuchy.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 31.01.2016 wynosiła 220 osób w tym 118 kobiet, natomiast na dzień 31.08.2016 r. wyniosła 158 osób w tym 88 kobiet. Można stwierdzić, że zmniejsza się liczba osób bezrobotnych.

(źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku).

Na terenie gminy Smołdzino funkcjonuje jeden Zespół Szkolno-Przedszkolny do którego uczęszcza 253 uczniów (w tym 79 osób to gimnazjaliści) oraz 79 przedszkolaków.

(Źródło: Urząd Gminy Smołdzino - stan na dzień 30.09.2016 r.)

Rozwiązywaniem problemów uzależnień na terenie Gminy Smołdzino zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współdziałając z psychologami, psychiatrami, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Smołdzinie, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym działającym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Smołdzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej, Posterunkiem Policji w Smołdzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej, Sądem Rejonowym w Słupsku, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Słupsku, Centrum Zdrowia Psychicznego w Słupsku, ul. Obrońców Wybrzeża 4, kuratorami zawodowymi i społecznymi oraz Polskim Towarzystwem Zapobiegania Narkomanii - I O/Słupsk.

W 2016r. uczniowie Zespołu brali aktywny udział w różnych działaniach profilaktyczno-edukacyjnych, konkursach szkolnych i gminnych, które cieszyły się dużym zainteresowaniem nie tylko wśród dzieci i młodzieży ale i dorosłych.

W 2016r. Centrum Kultury Sportu i Rekreacji z siedzibą w Gardnie Wielkiej (obecnie GOK) opracował i zrealizował wspólnie z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym Smołdzinie program profilaktyczny pn. „Narkotykom mówimy NIE” adresowany do uczniów Zespołu.

W ramach w/w programu 26 uczniów wzięło udział w warsztatach edukacyjno- informacyjnych z udziałem psychologa oraz w anonimowej ankiecie.

Celem programu było uświadomienie niebezpieczeństw związanych z sięganiem po alkohol, narkotyki, papierosy, leki inne substancje uzależniające, umiejętności odmawiania wzięcia używek i radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Ogromne zainteresowanie tematem uzależnień wykazała młodzież na spotkaniu z psychologiem, ponadto powiedziały, że brakuje im wymiany doświadczeń i dyskusji z ludźmi z biznesu, psychologiem, ludźmi z kultury i nauki, wyjazdów do firm.

Uwieńczeniem cyklu zajęć był wyjazd na koncert Patrycji Markowskiej (organizowany w ramach cyklu imprez profilaktycznych NIEĆPA- 2016), który odbył się w dniu 14 października 2015r. hali GRYFIA w Słupsku.

Uwzględniając powyższe, działania przewidziane w niniejszym programie w 2017 roku będą się koncentrowały głównie na profilaktyce mającej na celu zapobieganiu uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży szkolnej na terenie Gminy poprzez realizację programów sprawdzonych opartych na dobrych praktykach np. rekomendowane przez PARPA oraz Fundację ETOH.

Cel KPPN

1. Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP.
2. Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii.
3. Profilaktyka w tym profilaktyka uniwersalna.
4. Ewaluacja zadań oraz aktualizacja i upowszechnianie standardów profilaktyki.
5. Redukcja szkód.

ROZDZIAŁ I

1. Postanowienia ogólne.

Podstawa prawna Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii umożliwia realizację działań profilaktycznych, jak i poradniczych na szczeblu gminnym,
- Narodowy Program Zdrowia,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r, o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Ustawodawca wskazał zadania, jakie mają być realizowane, formę prawną w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii - zwanego dalej „Programem,” jak i środki na realizację tych zadań.

2. Cele Programu

Celem gminnego programu przeciwdziałaniu narkomanii jest podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP (nowe substancje psychoaktywne tzw. „dopalacze”), przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw ich nadużywania poprzez: działania informacyjne i edukacyjne.

Zadanie I – Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem poprzez:

- Udzielanie informacji o instytucjach pomocowych działających w sferze narkotykowej, o możliwościach leczenia, rehabilitacji osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem. **Bieżąca aktualizacja baz danych i ich udostępnianie.**

Zadanie II – Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez:

1. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem narkomanii pomocy doraźnej :
  - pomocy w sporządzaniu wniosków do sądu lub prokuratury,
  - w sytuacjach najtrudniejszych kierowanie do Domu Interwencji Kryzysowej.
2. Udzielanie informacji na temat ośrodków, stowarzyszeń i innych instytucji pomagających osobom uzależnionym i ich rodzinom.

Zadanie III – Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemu narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

1. Realizację programu profilaktyki narkotykowej podczas zajęć profilaktyczno-wychowawczych.
2. Udostępnienie materiałów edukacyjnych wszystkim osobom zainteresowanym tematyką narkomanii.

Zadanie IV – Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii poprzez:

1. Współpracę ze szkołą na terenie Gminy Smołdzino w zakresie realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży. Współpraca w zakresie zdiagnozowania problemu narkomanii na terenie gminy Smołdzino.
2. Współpracę z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Smołdzinie w zakresie udostępniania i doposażenia świetlic wiejskich na prowadzenie zajęć.
3. Współpracę z Posterunkiem Policji w Smołdzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej.

Zadanie V - Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej poprzez:

- Współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Smołdzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej w zakresie wynikającym z ustawy o pomocy społecznej.

3. Adresaci programu.

Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Smołdzino, a szczególności do dzieci i młodzieży.

4. Realizatorzy Programu:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Smołdzinie,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słupsku,
- Zakłady Opieki Zdrowotnej i inne placówki działające w ochronie zdrowia,
- Kluby sportowe, Stowarzyszenia, Fundacje, którym zlecane będą zadania w/w Programu,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smołdzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej
- Policja

Powyższe zadania realizowane będą przez wszystkich członków GKRPA przy współpracy z:

- pracownikami socjalnymi,
- pedagogiem szkolnym,
- nauczycielami,
- psychiatrami, psychologami,
- lekarzami, pielęgniarkami,
- policją oraz osobami pragnącymi zapobiegać problemom związanym z narkotykami,
- proboszczami parafii w Gardnie Wielkiej i Smołdzinie.

5. Posiadane zasoby.

Na terenie Gminy Smołdzino funkcjonują świetlice prowadzone przez Gminny Ośrodek Kultury w Smołdzinie działające w godzinach popołudniowych, które są miejscem gdzie młodzi ludzie mają możliwość spędzenia wolnego czasu. Obecnie działa jeden Zespół Szkolno-Przedszkolny, posiadający bogate zaplecze socjalne dla dzieci i młodzieży, w której zatrudniona jest doświadczona i wykwalifikowana kadra pedagogiczna.

Od 01.06.2015 roku w miejscowości Żelazo działa świetlica wiejska, jest to placówka wsparcia dziennego działająca w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. W zajęciach w świetlicy uczestniczyło 15 dzieci. (dane z GOPS: stan dna dzień 30.09.2015r.).

Na terenie Gminy Smołdzino nie działa żadna specjalistyczna placówka leczenia odwykowego. Osoby podejmujące leczenie korzystają z placówki Centrum Zdrowia Psychicznego w Słupsku przy ul. Obrońców Wybrzeża 4, Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii I Oddziału w Słupsku przy ul. Sienkiewicza 7/30. Doraźnie, pomocy medycznej udzielają: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Smołdzinie i Gardnie Wielkiej, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Przychodnia Rodzinna w Smołdzinie.

Ponadto na terenie gminy Smołdzino działa Zakład Opiekuńczo- Leczniczy NZOZ w Gardnie Wielkiej, który świadczy tylko usługi pielęgnacyjne i opiekuńcze.

Lecznictwo odwykowe o charakterze zamkniętym (stacjonarne) prowadzone jest głównie w oparciu o ofertę ośrodków terapii uzależnień. Baza placówek udzielających pomocy osobom z problemem narkotykowym jest ogólnodostępna na stronie www.kbpn.gov.pl.

6. Informacje dodatkowe.

Pełnomocnik ds Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspólnie z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przygotowuje i przedkłada do 31 marca 2017 r. sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Wójtowi Gminy. Następnie Wójt Gminy Smołdzino składa Radzie Gminy Smołdzino raport z realizacji w/w programu za rok poprzedni.

ROZDZIAŁ II

Preliminarz wydatków na 2017r.

Na realizację programu przewidziano kwotę 4.000 zł. ze środków finansowych uzyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Lp	Zadania do realizacji	Planowana kwota
1	Organizacja i finansowanie konkursów dotyczących uzależnień	1 500,00 zł
2	Realizacja programów profilaktycznych w zakresie profilaktyki narkomanii np. udział w koncercie profilaktyczno - rozrywkowym pt. „NIEĆPA 2017”	2 500,00 zł
	Razem	4 000,00 zł

Załącznik nr 3
do Zarządzenia Nr 111/2016
Wójta Gminy Smóldzino
z dnia 09 grudnia 2016 r.

Formularz konsultacji społecznych projektów uchwał:

1. w sprawie zatwierdzenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 r.
2. w sprawie zatwierdzenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 r.

Lp	Stan zapisu w projekcie uchwały wraz z nr. paragrafu lub punktu oraz wiersza na stronie	Sugerowana zmiana (konkretny sugerowany zapis paragrafu lub punktu oraz wiersza na stronie)	Uzasadnienie

Podmiot zgłaszający propozycje	Adres	Nr telefonu	Adres poczty elektronicznej	Imię i nazwisko osoby kontaktowej	Data wypełnienia

